

TAKÁCS SZENCZ SZILVIA: Víz-Élet-Út II. – 2019

Lovag Zsuzsa

Pelso 2019

A keszthelyi Balatoni Múzeumban megnyílt – és szeptember 14-ig látogatható – a páratlan években bemutatásra kerülő Országos Kerámia és Gobelin Biennále. Az idei a sorozat 12. kiállítása, és két éve meghirdetett témája: „Navigare necesse est...” A kiállítás- sorozat a címét arról a késő római korból származó ezüstkincsnek egyik hatalmas táján szereplő ábrázolásról kapta, amelyiken vízparton lakomázó előkelő római társaság domborított képe látható. A vízen szerepel a „Pelso” felirat, a Balaton római kori neve.

Az első kiállítás idején, 1997-ben éppen elvesztettük azt a nemzetközi pert, amelyet az ezüstkincs tulajdonjogáért indítottunk. Az állítólag a Közel-Keleten előkerült kincs egy angol magángyűjtő birtokában volt, de a Balaton ábrázolása (és egy máig felderítetlen hazai bűnügy körülményei) miatt reménykedtünk a per sikerében, sajnos hiába. A műkincsek piacán azonban nagyon fontos a tárgyak eredetének tisztasága, így az enyhén gyanússá vált kincset néhány éve sikerült megvásárolni, jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeum őrzi. Az 1997-es megnyitón elhangzott, hogy az elvesztett antik értéket kortárs művészi alkotásokkal igyekszünk pótolni. Immár nem pótlásként, hanem kiegészítésként mutatják be műveiket 22 éve kerámia- és textilművészeink. A kiállítások témája évről-évre változik, de mindegyik antik, pannóniai örökségünkhöz, vagy a Balatonhoz kapcsolódik.

Idén 56 művész hozta el munkáit Keszthelyre, amelyekből Gopcsa Katalin és Major Katalin művészettörténészek nagyon színvonalas, szép kiállítást rendeztek. Reménytelen kísérlet lenne az összes művészt felsorolni, még kevésbé műveiket méltatni vagy képen bemutatni, ezt a kiállítást érdemes mindenképpen megtekinteni. Sokan vannak a kiállításról kiállításra visszatérők. Elsőként kell említeni Németh János Kossuth-díjas zalaegerszegi keramikusművészt és Málík Irén kárpítművészt, aki mindegyik Pelso-ra megszövi a témához szorosan kapcsolódó, vadonatúj, gyönyörű gobelinjét. (A szigorú zsűri idén csak azért nem ítelt díjat neki, nehogy valaki azt gondolja, hogy bérlete van a díjazásra!)

A kiállítás alcímének megfelelően kezdjük a keramikusokkal. Díjat kapott Kutak Adrien két nagy vitorlása, amelyek raku égetésű, samottos agyagból készültek, hófehér, finom, porcelán kiegészítésekkel. A Debreczeni Zsóka – Pelcz Zoltán művészpár ezúttal vasból készítette elhagyott csónakokat ábrázoló művét, amelynek címe: „Navigare necesse est, vivere non est necesse.” Pompeius szállóigévé vált mondását teljes szövegével idézi a

NÉMETH JÁNOS: Szirén, Gálya, Tengeri rózsza

mű címe, szomorú utalással idén eltávozott alkotójára, Pelcz Zoltánra. Kerezsi Gyöngyi két plasztikát is kiállított, ő is kitüntetést érdemelt. A „Nereidák” két bájosan bumfordi tengeri istennője hajót emel a tenger hullámai fölé, megfelelően a görög mitológiának, amely szerint védelmezték a hajósokat. A „Hajó” pedig Kerezsi játékos fantáziájának terméke, vas kerekeivel, bádogvitorlájával.

A művészek szempontjából sajnálatos, de a kiállítás színvonalát illetően öröm, hogy sok kitűnő munkára nem jutott díj. Ezek közé tartozik Krajtsovits Margit három – Örökkön háborog a tenger – c. falképe, Kun Éva örvénylő fali plasztikája, Benkő Ilona „Sík – tér – ki – nyílás” c. műve, Bukrán Edit installációja, Borsódy Eszter nagyméretű, igen szépen kidolgozott plasztikája, Berzy

Katalin falképe, vagy Tóth Magdolna Sára három fali plasztikája, de akár folytathatnám is a sort.

A Pelso- kiállítások alcímében a „gobelin” szó szerepel, de ezt a technikai határt már régen szétfeszítették a művészek, minden textilkiállításon polgárjogot nyertek a varrott, ragasztott, csomózott, rátétes, papírból vagy filcből készült művek. Keszthelyen sincs ez másként, a zsűri egyhangú szavazatával díjazta Lévai Nóra leheletfinom, sajátos technikájával háttér nélkül a levegőbe hímzett, „Víztükör az északi parton” c. művét. Ugyancsak díjat kapott Vásárhelyi Kata „Kereszteződés” c. szépen szőtt, sirályokat idéző gobelinje és Takács-Szencz Lívia „Víz – Élet – Út” című több részes szövött kárpitja. De ugyanúgy, mint a keramikusok esetében,

szívesen díjaznám Maevszka-Koncz Borjana „Anyám piros fonala a vízen át” c. kétrészes csomózott falképét, Kubó Éva gyönyörű felületű „Metamorfózis”-át, Sziráki Katalin „Feszített vitorlával” c. munkáját, vagy Orient Enikő „Víz – tükör” c. szőtt kárpitját, s ismét folytathatnám.

Kezdetől élteti, s minden bizonnyal folytatja a Pelso - kiállítás sorozatot az, hogy a jelentős balatoni idegenforgalom számára nívós látnivalót kínál az esős napokra.

GÖBÖLYÖS MÁRTA: Seuzo I. – 2019